

Výroční / průběžná zpráva projektu specifického výzkumu na rok 2019– zakázka č. 2108

Název projektu: Intervence o děti s rizikem vzniku SPU v ČR

Specifikace řešitelského týmu

Odpovědný řešitel: PhDr. Petra Bendová, Ph.D.

Studenti doktorského studia na PdF UHK: -----

Studenti magisterského studia na PdF UHK: Bc. Adéla Karmanská

Školitelé doktorandů: -----

Další výzkumní pracovníci: .....

Celková částka přidělené dotace: 93.877 Kč

Stručný popis postupu při řešení projektu (max. 2 strany)

Specifický výzkum je orientován do oblasti intervence o děti s rizikem vzniku SPU v ČR. Jedná se o výzkum, jehož výstupy kvalitativně doplňují výsledky výzkumného šetření - projektu specifického výzkumu s názvem „Prevalence vzniku SPU“, jenž byl řešitelkou projektu specifického výzkumu realizován v letech 2015 – 2016 na UHK a vedl k identifikaci dětí s rizikem vzniku SPU v populaci dětí ve věku 5,5 – 7,5 let, a to s využitím Testu rizika čtení a psaní pro rané školáky (Kucharská, Švancarová) a screeningového testu „Riziko dyslexie“ (Bogdanowicz). Výsledky tohoto výzkumu prokázaly schopnost pedagogů identifikovat/ diagnostikovat děti s rizikem vzniku SPU, a to jak na úrovni MŠ, tak i ZŠ.

Projekt si klade za cíl demonstrovat (na základě konkrétních příkladů z praxe) vhodné intervenční postupy vedoucí k eliminaci symptomů (prediktorů) rizika vzniku SPU u vybrané skupiny dětí předškolního věku s identifikovaným rizikem vzniku SPU.

V roce 2019 byla pozornost výzkumného týmu orientována na sběr podkladů pro tvorbu kazuistik, sledování podpůrných stimulačních aktivit realizovaných u dětí s identifikovaným rizikem vzniku SPU pedagogy MŠ. Podrobně byla vyhodnocena efektivita stimulačního programu dle Brigitte Sindelárové (2013) u 20 dětí s identifikovaným rizikem vzniku SPU. Analýza výsledků výzkumu ukázala, že ve vztahu k výskytu prediktorů SPU mají děti ve výzkumném vzorku nejvíce oslabenou kvalitu sluchového vnímání a významné deficity se u dětí tvořících výzkumný vzorek vyskytovaly také v tzv. intermodální oblasti (pozn. schopnost dítěte propojit vizuální a sluchové podněty a paměť současně). Dále byl zaznamenán výskyt deficitů v oblasti vizuálního vnímání, artikulační obratnosti a ve schopnosti tvořit rýmy.

V souvislosti s hodnocením účinnosti využívání stimulačního programu podle Sindelárové (2013), jakož i s přihlédnutím ke spontánnímu vývoji předškolních dětí, bylo stanoveno, že použití stimulačního programu lze považovat za efektivní, pokud dojde ke změně celkového testového skóre dítěte za ½ roku (= před zkouškou/po zkoušce) o více než 5 bodů. Z dětí ve výzkumném vzorku došlo u 18 dětí ze 20 k posunu v celkovém skóre o více než 5 bodů. U dvou chlapců došlo k minimálnímu pokroku. Je však třeba konstatovat, že oba chlapci byli do stimulačních aktivit zapojeni nepravidelně, nebyla funkční ani spolupráce s rodinou – chlapci s podporou rodičů nerealizovali doplňková stimulační cvičení a dle názorů pedagogů mohl být jejich omezený pokrok těmito faktory výrazně ovlivněn. Pokrok u dětí tvořících výzkumný vzorek byl zaznamenán v rozsahu od 3 až 18 bodů. Pokrok o více než 10 bodů byl pozorován u 10 dětí z 20 testovaných.

Výsledky výzkumu tedy jednoznačně ukazují na skutečnost, že včasná identifikace dětí s rizikem rozvoje SPU (počáteční diagnóza, pre-test) a následné zahájení komplexní podpory (stimulace) u těchto dětí pozitivně ovlivňují zmírnění prediktorů SPU (diagnostika výstupu, post-test) pozn. v daném výzkumném vzorku došlo k progresu u 18 z 20 dětí. I parciální výsledky výzkumu poukazují na potřebu včasné diagnostiky a smysluplnosti zahájení (speciálně) pedagogické intervence v předškolním věku.

a) Splnění kontrolovatelných výsledků řešení

Ve vztahu k plnění kontrolovatelných výsledků bylo cílem pro rok 2019:

- zpracovat kazuistiky dětí s rizikem vzniku SPU (pozn. 5 - 10 kazuistik) – splněno parciálně (pozn. v roce 2019 byly získány kompletní podklady pro tvorbu kazuistik – v roce 2020 budou upraveny a publikovány v textu monografie);
- analyzovat intervenční postupy využívané k eliminaci projevů SPU v praxi – splněno (získané podklady budou publikovány v textu monografie vydané v roce 2020);
- vytvořit publikační výstup + prezentovat ho na MZ/WRD konferenci 11th annual International Conference on Education and New Learning Technologies = EDULEARN19 (1.- 3. 7. 2019) (WoS) – splněno viz Přílohy č. 2-7 této zprávy.

Přehled realizovaných výdajů:

- a) osobní náklady byly plánovány ve výši 5.000 Kč (vyčerpány byly vč. zákonných odvodů 4.992 Kč)
Zdůvodnění: –vedení výzkumu, participace na sběru dat, participace na vyhodnocení dat a jejich zpracování; realizace kvalitativně orientovaného výzkumného šetření, tvorba publikačních výstupů a jejich prezentace na zahraniční konferenci s vazbou na WoS.
- b) stipendia a jejich stručné zdůvodnění byly plánovány ve výši 8.000 Kč a v dané výši byly také vyčerpány.
Zdůvodnění: studentka Bc. Adéla Karmanská (ID: P17P0717; číslo účtu: 2151370163/0800) participovala na sběru dat (rozhovory, kazuistiky).
- c) materiálové náklady byly plánovány ve výši 12.000 Kč, přičemž tato položka byla s ohledem na nedočerpání rozpočtu v jiných položkách navýšena celkově o částku 4.276,70 Kč (= celkem bylo na materiálové náklady využito částky 16.276,70 Kč).
Zdůvodnění: byly zakoupeny kancelářské potřeby sloužící ke sběru a vyhodnocení dat; odborné publikace a materiály vztahující se k problematice rizika vzniku SPU a SPU.
- d) další provozní náklady nebo výdaje a jejich stručné zdůvodnění = 0 Kč.
- e) náklady nebo výdaje na služby a jejich stručné zdůvodnění byly plánovány ve výši 33.000 Kč, přičemž vyčerpáno bylo 31.114 Kč.
Zdůvodnění: z této položky byl hrazen překlad publikačního výstupu + posteru na WRD konferenci /EDULEARN19 Palma di Mallorca (Spain), 1. – 3. 7. 2019/, dále pak hrazen konferenční poplatek /aktivní účast na konferenci s vazbou na WoS = WRD konference EDULEARN19 Palma de Mallorca (Spain), 1. – 3. 7. 2019/, dále sem byly započítány kurzové ztráty, bankovní poplatky, tisk posteru a dále pak na základě změny realizace projektu byly z této položky (pozn. s ohledem na zůstatek financí na této položce) hrazeny kurzy DVPP vztahující se k problematice dětí s rizikem vzniku SPU zvyšující odbornou erudici řešitelky projektu (pozn. kurzovné ve výši 13.450 Kč).

- e) doplňkové (režijní) náklady nebo výdaje v souladu s příslušným řídícím aktem UHK = 0 Kč.
- g) cestovné a jeho stručné zdůvodnění (stravné, ubytování, jízdné, cestovní pojištění) bylo plánováno ve výši 35.335 Kč a bylo vyčerpáno ve výši 33.555 Kč.
Zdůvodnění: z této položky bylo hrazeno stravné + ubytování + jízdné + cestovní pojištění spojené s aktivní účastí na WRD konferenci EDULEARN19 Palma di Mallorca (Spain), 1. – 3. 7. 2019 a dále pak tuzemské cestovné ve výši 520 Kč (= účast na odborných kurzech DVPP).

Povinné přílohy:

- a) kopie publikačních výstupů – doloženy (viz Příloha č. 7)
- b) výpis (export) z OBD – výsledky publikační činnosti podpořené projektem – doložen (viz Příloha č.6)
- c) vyúčtování dotace - „Výsledovka po účtech s pohyby“ z ekonomického informačního systému Magion – doloženo (viz Příloha č. 1)
- d) List of Attendees – EDULEARN19 – doložen (viz Příloha č. 2)
- e) Certificate of Attendees – EDULEARN19 – (viz Příloha č. 3)
- f) Doložení prezentace příspěvku na EDULEARN19 (viz Příloha č.4)
- g) Pdf. Posteru – EDULEARN19 (viz Příloha č. 5)

Datum: 3.1. 2019

Pod